

ការប្តកថា

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបរមគ្រូ នៃមនុស្សទេវតាទាំងឡាយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា “សេចក្តីលោភលន់ រមែងអន្តរាយដល់ធម៌ទាំងពួង”។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះ គឺទ្រង់ចង់ឲ្យមនុស្សមានការរីកចម្រើនតាមធម្មវិធី គឺត្រូវចេះច្នៃជីវិតរបស់ខ្លួនទៅតាមគន្លងធម៌ ។ ដើម្បីឲ្យបរិស័ទទាំងឡាយមានការរីកចម្រើនទាំងផ្លូវកាយ វាចា ចិត្ត, ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលទៀតថា “បព្វជិត គឺអ្នកបួសគ្រប់រូប ត្រូវតាំងនៅក្នុងសីលសមាធិ បញ្ញា រិះរកវាសត្រូវតាំងនៅក្នុងទាន សីល ភាវនា” ។ ទាំងអស់នេះជាអាវុធដីវិសេសវិសាល សម្រាប់ច្បាំងជាមួយសត្រូវផ្លែក្នុង គឺ “លោភ: ទោស: មោហ:” ដែលជាមេអកុសលដ៏ធំមហិមាជាមហាសត្រូវដែលយើងត្រូវតែកំចាត់ដោយធម្មវិធី ។

ដើម្បីបំពេញបំណងអស់លោក ដែលធ្លាប់បានអានសៀវភៅ “ព្រះពោធិសត្វប្រាំយដាតិ” ដែលខ្ញុំកូរណាភាព្វបានសរសេរចប់ជាច្រើនរយរឿងហើយនោះ អង្វរសុំឲ្យសរសេរសៀវភៅប្រភេទនេះផង និងដោយយល់ឃើញថា: ការផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌តាមរយៈសៀវភៅ វានឹងមានប្រយោជន៍ខ្លះដល់សង្គមជាតិផង ខ្ញុំកូរណាភាព្វក៏សម្រេចចិត្តសរសេរសៀវភៅនេះឡើង ហើយដាក់ឈ្មោះថា “ធម្មជីវិត”។ ការពិតវាគ្រាន់តែជាកូនសៀវភៅថ្នាយបង្កព្រះសង្ខេបបែបថ្មីប៉ុណ្ណោះ ហេតុដែលខ្ញុំកូរណាភាព្វឲ្យឈ្មោះដូច្នោះ ក៏ព្រោះតែយល់ឃើញថា: ជីវិតមនុស្សគ្រប់រូប ត្រូវតែអាស្រ័យព្រះធម៌ ទើបរីកចម្រើន មានន័យថា:

(ខ)

ពួកគេត្រូវតែជាអ្នកមិនកំណាញ់ស្វិត គឺត្រូវមានចិត្តទូលំទូលាយ (ឆន) មានចិត្តល្អ ស្មោះត្រង់សុភាពរាបសា (សីល) មានសតិសម្បជញ្ញ (សមធិ) ទើបរីកចម្រើន ព្រោះព្រះធម៌មិនអាចជួយមនុស្សខិលខូច កោងកាច ខ្ជិលច្រអូស ដេកចាំតែសំណាងនោះទេ គឺជួយតែជនណាដែលចេះ ជួយខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ ដូចមានគាថាធម្មបទមួយកន្លែង ប្រែថា “ជនណា រក្សាធម៌ ធម៌នឹងរក្សាជននោះ” ។

ការសរសេរសៀវភៅនេះ ខ្ញុំកូរណារាត្រាបានយកសៀវភៅ ភាណវរៈ និងគាថាធម្មបទខ្លះមកជាគោល ។ ឯកំណាញ់ “មគ្គអង្គ ៨” ខ្ញុំកូរណារាត្រាបានមកពីលោកគ្រូឡូន សុខវ៉ាន់ ខ្លះ តែងខ្លួនឯងខ្លះ ។ ឯពាក្យបណ្តោះអាសន្នដ៏ដ្ឋានដៃ គឺខ្ញុំកូរណារាត្រាបានពីលោកតាឡូ ហ៊ាន់ ខ្លះ ស្តាប់ចាស់ៗ ខ្លះ ប៉ុន្តែភាគច្រើនជាពាក្យធម្មតា ខ្ញុំកូរណារាត្រាក៏តែង ជាកំណាញ់ទាំងអស់ រួមជាមួយនឹងកំណាញ់ខ្លួនឯងខ្លះ ។ ហេតុនេះ ប្រសិនបើមានខុសឆ្គងត្រង់កន្លែងណាមួយ សូមព្រះថេរានុត្ថេរ និង អស់លោកអ្នកអានទាំងឡាយ មេត្តាជួយកែលំអរចែកទានដោយ សេចក្តីអនុគ្រោះ ខ្ញុំកូរណារាត្រា សូមអរព្រះគុណ និងអរគុណ ។

វត្តចន្ទស៊ីសុធាវាស 2312 E Spaulding St. LB., CA 90804

ថ្ងៃទី ១៥ តុលា ព.ស. ២៥៥១ គ.ស. ២០០៧

ព្រះបណ្ឌិត ហ៊ាន់សាន វិសុធា បណ្ឌិតបណ្ឌិតបណ្ឌិត (M.A)

អតីតសាស្ត្រាចារ្យប្រវត្តិវិទ្យា នៃលទ្ធិកិច្ចវិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត

ក្រុងភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

មាតិកា

<u>បញ្ជីរឿង</u>	<u>ទំព័រ</u>
១. បុព្វបទការថ្វាយបង្គំព្រះ	១
២. ថ្វាយបង្គំព្រះគោតមត្រៃ	៣
៣. បូជាគ្រឿងសក្ការៈ	៤
៤. ពុទ្ធតេជ្ញាប្បណាម	៤
៥. ពុទ្ធតេជ្ញាសុត្តិ	៥
៦. ធម្មានុស្សតិ	៧
៧. សង្ខានុស្សតិ	៩
៨. ត្រៃសវេណគមន៍	១២
៩. សិក្ខាបទ ៥	១៣
១០. សុំសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន	១៤
១១. ធម្មសទ្ធលោកបច្ចុប្បវេក្ខណបាដ្ឋក	១៥
១២. ផ្សាយមេត្តាច្រើនដង	២១
១៣. ផ្សាយមេត្តាតូច	២២
១៤. អាណិត្តិយមមេត្តា ១១	២៤
១៥. ធម្មានុស្សតិសុចរិត	២៥
១៦. មិត្តភាពក្នុង មិត្តល្អ	២៦
១៧. ពិទ្ធនិទ្ធគង	២៧
១៨. មិនក្តី	២៨

(ឃ)

	<u>បញ្ជីរឿង</u>	<u>ទំព័រ</u>
១៩.	កតញ្ញុភាគបី	៣០
២០.	ខន្ត ៥ ជាតុទុក្ខ	៣៣
២១.	បុណ្យនាំថ្ងៃវិភាយ បាបនាំខ្សោយនាំកើតទុក្ខ	៣៤
២២.	ឈ្នះខ្លួនឯង ឈ្នះចាំឈ្នះរហូត	៣៧
២៣.	ទោសគេមើលឃើញធំ ទោសឯងម៉ែនាំមើលមិនឃើញ	៤០
២៤.	អង្គធិបតី គឺបដិប្រសើរម្រៀមបាណនិចផ្លូវ ៨ យ៉ាង	៤២
២៥.	សីលប្រាំគួរចាំមិនភ្លេច សីលប្រាំជាអិច្ចស្តុកសាលកុសល	៥០
២៦.	ពុទ្ធជ័យមង្គល	៥៤
២៧.	បុព្វបទមង្គល ៣៨	៦០
២៨.	មង្គល ៣៨ ប្រការ	៦២
២៩.	បុព្វបទបទ	៦៦
៣០.	បរាគវស្សត្រ គឺស្សត្រស្តីអំពីហេតុបម្រើន/វិនាស	៦៨
៣១.	ពាក្យបណ្តឹង	៧៧
៣២.	បើមានមន្ត្រីកនិចបាណសុខ	៨៣
៣៣.	ឈ្នះក្រោយដោយខ្លី	៨៤
៣៤.	ក្លិនសីលក្លិនផ្កា	៨៦
៣៤.	ជនល្ម	៨៧
៣៥.	អ្នកស្រឡាសុខក្នុងគំនរទុក្ខអ្នកដទៃ ទុក្ខនោះវិលវែមកអ្នកវិញ	៨៨
៣៧.	សុំសីល ៥/ បូជាច្បាស់-សុំច្បាស់ព្រះ/ ចេតច្បាស់	៩០
៣៨.	ពរ្យប្រាំប្រការ	៩១

បុព្វបទនៃការថ្វាយបង្គំព្រះ

នៅក្នុងលោកនេះ មានសាសនាជាង ១០០០ សាសនា ប៉ុន្តែ សាសនាដែលគេទទួលស្គាល់ថាជាសាសនាប្រចាំពិភពលោកនោះ មាន ៥ គឺសាសនាព្រះពុទ្ធ ១ សាសនាគ្រីស្ទ ១ សាសនាអ៊ីស្លាម ១ សាសនាហិណ្ឌូ ១ និងសាសនាស៊ីក្ស ១ ។ សាសនាទាំង ៥ នេះ បើនិយាយអំពីបរិស័ទ សាសនាគ្រីស្ទមានច្រើនជាងគេ គឺជាប់ថ្នាក់ លេខ ១ សាសនាអ៊ីស្លាមលេខ ២ សាសនាព្រះពុទ្ធលេខ ៣ សាសនាហិណ្ឌូលេខ ៤ សាសនាស៊ីក្សលេខ ៥ ។ នេះគឺនិយាយអំពី បរិមាណ តែបើនិយាយអំពីគុណភាពវិញ សាសនាព្រះពុទ្ធជាប់លេខ ១ ព្រោះជីវិតរស់នៅរបស់មនុស្សទាំងឡាយសុទ្ធសឹងប្រកបដោយធម៌ នៃ អ្នកត្រាស់ដឹង (ពុទ្ធា) ទាំងអស់ បើទោះជាគេថាព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះតែ មួយរបស់គេដោយ ក៏ការអនុវត្តរបស់គេស្របតាមធម៌ព្រះពុទ្ធ ដោយ មិនដឹងខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ពួកគេស្រឡាញ់ការសិក្សា និងការងារទូទៅ (ឆន្ទ) ព្យាយាមរៀនសូត្រ ព្យាយាមធ្វើការ (វិធី) យកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការរៀនសូត្រ ក្នុងការធ្វើការងារនោះ ៗ (ចិត្ត) ត្រិះរិះពិចារណាឲ្យ យល់នូវមេរៀនទាំងឡាយដែលខ្លួនកំពុងរៀន ឬការងារផ្សេងៗ ដែល ខ្លួនកំពុងធ្វើ (វិមជ្ឈ) ។ ទាំងអស់នេះលោកហៅថា (ឥន្ទ្រិយ) គឺជា ពុទ្ធាវាទសុទ្ធសាធ ឥតក្លែងក្លាយបានឡើយ ។

សាសនាទាំងអស់នោះសុទ្ធតែមានបទសូត្រមន្តដូចគ្នា ខុសតែ ការសូត្រ ភាគច្រើនពោលសរសើរដល់ព្រះមួយអង្គ លើកលែងតែ ពុទ្ធបរិស័ទ ពោលសរសើរព្រះរតនត្រៃ គឺព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ។

ការសូត្រមន្តថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃនេះ គឺជាការធ្វើសមាធិថ្នាក់ កណ្តាល ព្រោះថាបើយើងតាំងចិត្តសូត្រឲ្យបានជាប់លាប់ យ៉ាងតិច ឲ្យបានមួយថ្ងៃ ៣ ដង គឺពេលព្រឹក ល្ងាច និងមុនពេលចូលសម្រាន្ត (អធិស្ឋាមសូត្រ ៥ ដង) ចិត្តរបស់លោកអ្នកនឹងជួបប្រទះនូវភាពត្រជាក់ ស្ងប់សុខ មានកម្លាំង មានបញ្ញា បើទោះជាចិត្តធ្លាប់មានគំនុំជាមួយ អ្នកណាម្នាក់ ឬចិត្តប្រកបដោយលោភៈ ទោសៈ មោហៈ ឬចិត្តរើរវាយ ក៏នឹងស្ងប់ ឬនឹងរលត់ទៅវិញបន្តិចម្តង ៗ ជម្ងឺស្រាល ៗ ក៏នឹងជា សៈស្បើយទៅឯង ដោយមិនបាច់ប្រើថ្នាំអ្វីផងក៏សឹងមាន ។ ហេតុនេះ សូមលោកអ្នកព្យាយាមសូត្រមន្តថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃសង្ខេប ដូចខាង ក្រោមនេះ តែមុននឹងសូត្រយើងត្រូវលុតជង្គង់នៅមុខអាសនៈដែល មានព្រះពុទ្ធរូប ឬកន្លែងដែលគួរ ហើយដាក់ផ្កានៅខាងមុខព្រះពុទ្ធរូប (បើមាន) រួចអុចទៀនឆ្ងុប ឬមិនបាច់ធ្វើអ្វីទាំងអស់ក៏បានដែរ គ្រាន់តែ លុតជង្គង់ (ស្រ្តីអង្គុយបត់កង្កែប គឺលុតជង្គង់ដែរតែថ្នងជើង ខ្នងជើង រាបស្មើនឹងកំរាល) នៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរមួយ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំ ៣ ដង រួចសូត្របាលីសុទ្ធក៏បាន សូត្រប្រែផងក៏បាន បើមានពេល ព្រោះសូត្រប្រែនេះ នឹងធ្វើឲ្យយើងយល់កាន់តែច្បាស់នូវសព្វព្រះធម៌ ។

ថ្វាយបង្គំព្រះរតនព្រៃត្រ

បាលី: អរេហំ សម្មា សម្ពុទ្ធា គគវា, ពុទ្ធិ គគវន្តំ អតិវាទេមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ស្វាខាតោ គគវតា ធម្មោ, ធម្មំ នមស្សាមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សុបដិបន្លោ គគវតោ សាវកសខ្សោ, សច្ចំ នមាមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ប្រែផង: អរេហំ សម្មា សម្ពុទ្ធា គគវា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជា

ព្រះអរហន្ត ត្រាស់ដឹងនូវញោយ្យធម៌ទាំងពួងដោយព្រះអង្គឯង ។

ពុទ្ធិ គគវន្តំ អតិវាទេមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមអភិវាទ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះដោយគោរព ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ស្វាខាតោ គគវតា ធម្មោ ព្រះធម៌ជាធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ ។

ធម្មំ នមស្សាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមនមស្សការព្រះធម៌ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សុបដិបន្លោ គគវតោ សាវកសខ្សោ ព្រះសង្ឃជាសាវ័ក

នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិល្អហើយ ។

សច្ចំ នមាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមនមស្សការព្រះសង្ឃ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)